

De aarde beeft. Waar blijven de veilige huizen?

Groningen Donderdag debatteert de Tweede Kamer over het gasbesluit van minister Kamp. **De Groningers willen veilige huizen.** Dit jaar zouden er minstens 3.000 verstevigd moeten worden, maar er zijn er tot nu toe nul opgeleverd.

MARCEL AAN DE BRUGH en
WUBBY LUYENDIJK

GRONINGEN. Onzekerheid troef in het Groningse gaswinningsgebied. Drieduizend huizen zou minister Kamp (Economische Zaken, VVD) in 2015 versterken tegen aardbevingen, beloofde hij vorig jaar aan de Kamer. Dat zijn er twaalf per dag, zestig per week. Maar tot op de dag van vandaag is er nog geen huis verstevigd. Terwijl er tienduizenden op de schop moeten.

Groningers slapen daar slecht van. Hun veiligheid staat op het spel. Want intussen gaat de aardgaswinning door en blijft de bodem beven, steeds heftiger is de verwachting. Een „acceptabel risiconiveau” kan het Staatstoezicht op de Mijnen niet garanderen. Gaswinningsbedrijf NAM worstelt al een jaar met sommen over de veiligheidsrisico's.

6,5 miljard euro

Ten minste 30.000, mogelijk 90.000 huizen, scholen, ziekenhuizen, monumenten en gebouwen moeten worden verstevigd willen ze voldoen aan de nieuwe richtlijn die is opgesteld voor aardbevingsbestendig bouwen. Dat staat in een nog niet gepubliceerd advies aan minister Kamp, bevestigen bronnen aan deze krant. De operatie gaat naar schatting 6,5 miljard euro kosten die in principe voor rekening komen van gaswinningsbedrijf NAM dat de aardbevingen veroorzaakt.

Het versterken van de panden zal „ingrijpend” zijn, staat in het advies, en „veel impact” hebben op het gebied en de inwoners van Noordoost Groningen. Bewoners zullen meestal voor „een bepaalde periode hun huis uit moeten”. In hartje aardbevingsgebied moeten sommige metselwoningen bijna tot op de grond toe worden afgebroken. Daar moet een nieuwe vloer worden gestort van gewapend beton. Daarnaast zijn er staalconstructies nodig om muren overeind te houden en wanden en vloeren aan elkaar

vast te maken.

Specialisten van onder meer TNO, de TU Delft, de NAM en ingenieursbureau ARUP berekenen aan welke eisen de panden moeten voldoen om niet in te storten. Ze formuleerden een Nederlandse praktijkrichtlijn (NPR), die vooruitloopt op een bouwnorm aardbevingsbestendig bouwen. Anders dan Duitsland en België heeft Nederland die nog niet.

Uitgangspunt voor de richtlijn is de kans dat iemand overlijdt als gevolg van een aardbeving, bijvoorbeeld door het instorten van een woning of het omvallen van een lantaarnpaal. Die kans is gesteld op 1 op de 100.000 mensen per jaar, vergelijkbaar met de eisen waaraan dijken moeten voldoen. Op basis van die kans is berekend in welke mate allerlei typen woningen (woonhuizen, kantoren, politiebureaus, concertzalen, kerken) verstevigd moeten worden. De meeste kwetsbare panden in Groningen zijn gebouwd voor 1920.

De bouwnorm staat nog niet helemaal vast. Er bestaat nog onzekerheid over de vraag aan welke grondversnelling (de mate waarin de bodem in beweging komt) de huizen precies worden blootgesteld. De deskundigen hanteren in het advies een conservatieve norm, de verwachting is dat de risico's naar beneden worden bijgesteld. Bruggen, dijken, kademuuren en ondergrondse leidingen moeten nog worden onderzocht.

Onverkoopbare woningen

Sloop en herbouw hebben de adviseurs buiten beschouwing gelaten. Dat aspect hangt af van de wensen van de eigenaar, van „economische afwegingen” en „de betekenis” van het pand. In eerdere scenario's werd ervan uitgegaan dat in hartje aardbevingsgebied naar verwachting 20 procent van de huizen zal verdwijnen. Een eenvoudige rekensom

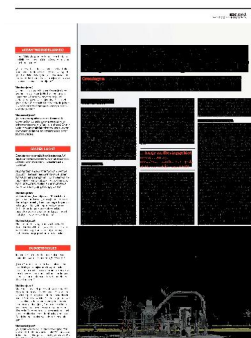
leert dat de versterkingskosten dan al snel hoger zijn dan de WOZ-waarde.

PvdA-gedeputeerde William Moorlag uit Groningen hamert erop dat in de eerste plaats de gaskraan verder dicht moet, van 39,4 naar 30 miljard kuub dit jaar. „We zijn bezorgd over onze veiligheid”. Verder onderhandelt hij namens de Groningse bestuurders met het ministerie van Economische Zaken en de NAM over aanvullingen op het bestuursakkoord dat vorig jaar januari werd afgesloten.

De inzet van de Groningse bestuurders: meer geld voor schadeafhandeling, maatregelen voor de stad Groningen, Hooge- en Sappemeer en Menterwolde, een rijksdienst die de leiding neemt bij het langjarige versterkingsprogramma, en een uitkoopregeling voor mensen die hun huis niet kwijt kunnen. Moorlag: „Je mag mensen niet opsluiten in hun onverkoopbare huizen. De woningmarkt is verstoord.”

Haast is geboden. Donderdag praat de Tweede Kamer met minister Kamp over zijn gasbesluit.

In hartje aardbevingsgebied moeten sommige metselwoningen bijna tot op de grond toe worden afgebroken

Gasinstallatie bij Slochteren. FOTO KEES VAN DE VEEN

